

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Lenky Oulíkové, soudkyně Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., a soudce JUDr. Davida Krysky ve věci

žalobce: **V. V. T.**, narozen X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, Nové Město, Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Nusle, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 3. 2023, č. j. MV-39449-4/SO-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 23. 12. 2022, č. j. OAM-2625-25/ZR-2019 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím ministerstvo podle § 871 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušilo platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu, protože žalobce nepobýval na území ČR déle než 2 po sobě jdoucí roky, a stanovilo mu lhůtu k vycestování z území ČR v délce 30 dnů.

2. Žalobce v **žalobě** zaprvé namítá, že žalovaná v rozporu se zásadou materiální pravdy nerozhodovala na základě skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Závěr, že žalobce v ČR nepobýval po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky, žalovaná fakticky opírá pouze o informaci Velvyslanectví České republiky ve Vietnamské socialistické republice (dále jen „zastupitelský úřad“). Tato informace nemá oporu v protokolu o výsledku, o podaném vysvětlení ani v jiném obdobném podkladu, a tak jde jen o nepodloženou domněnku. Ani další důkazní materiály, na něž žalovaná odkazuje, nevytvářejí ve svém souhrnu dostatečný podklad pro vydání napadeného rozhodnutí.
3. Úřední záznamy o podaném vysvětlení v trestním řízení nejsou pro účely zákona o pobytu cizinců použitelné, a to ani jako podpůrné materiály. Tyto úřední záznamy mají totiž sloužit pouze jako podklad pro další postup ve věci. Činit z nich závěry ohledně skutkového stavu není přípustné. Žalobce již v odvolání upozornil, že úřední záznam o podání vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek. Na úřední záznam pořízený podle § 158 odst. 6 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“) je nutné klást stejné požadavky, protože plní obdobnou funkci jako úřední záznam podle § 137 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“): poskytnout dostatečné informace pro další postup ve věci. Tento úřední záznam má sloužit k předběžnému vyhodnocení relevance případné svědecké výpovědi, ale nelze jím nahrazovat svědeckou výpověď. Úřední záznam tedy nelze použít jako důkazní prostředek ani v řízení podle zákona o pobytu cizinců. S touto odvolací námitkou se žalovaná nevypořádala a úřední záznamy označila za podpůrné materiály.
4. Neobstojí ani argument absencí vstupního razítka v cestovním dokladu žalobce. Žalobce namítl, že jako držitel průkazu o povolení k trvalému pobytu se nemusel při vstupu na území prokazovat pouze cestovním pasem. Žalovaná uvádí, že po uplynutí doby platnosti průkazu o povolení k trvalému pobytu nemohl žalobce přicestovat do ČR bez vstupního víza. Žalobce odkazuje na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „pobyťová směrnice“). Podle čl. 20 odst. 1 věty druhé pobyťové směrnice se platnost trvalého pobytu automaticky prodlužuje vždy po deseti letech, a to narozdíl od pobyťových karet (čl. 11 pobyťové směrnice). Je lhotečné, že vnitrostátní úprava časově omezuje platnost dokladu, který osvědčuje existující pobyťové právo. Platnost tohoto dokladu se podle unijního práva bez dalšího prodlužuje, aniž by žalobce musel před uplynutím platnosti žádat o jeho prodloužení. Žalobci nelze klást k tíži, že si nechal vylepit vstupní vízum, aby se vyhnul komplikacím při vstupu do ČR. Žalobce by mohl na území ČR vstoupit i bez něj.
5. Žalovaná tedy hrubě porušila zásadu materiální pravdy, neboť nezákonně vycházela z úředních záznamů o podaném vysvětlení a nezohlednila nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. 3. 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech

upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), [dále jen „Schengenský hraniční kodex“] a pobytovou směrnici.

6. Zadruhé žalovaná nesprávně posoudila přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Jen konstatovala, že vzhledem k dlouhodobé nepřítomnosti žalobce nelze o takovém zásahu hovořit. Předcházející řízení je řízením, v němž se z moci úřední ukládá povinnost, a proto je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné skutečnosti ve prospěch účastníka řízení. Žalobce namítal, že správní orgány neměly k dispozici žádné relevantní informace, na základě kterých by získaly ucelenou představu o kvalitě jeho soukromého a rodinného života. Namísto toho, aby zjišťovala rozhodné skutečnosti (např. provedením účastnického výslechu), žalovaná bez dalšího provedla hodnocení přiměřenosti, přičemž záměrně vybírala skutečnosti v neprospěch žalobce. Žalobce připomíná, že v ČR pobývá od roku 1995, kdy započal integraci do české společnosti a mimo jiné se oženil s občankou ČR. Manželství trvalo 8 let a manželka mu pomáhala se začleňováním a osvojením místních zvyklostí a společenských norem. Navzdory tomu, že manželství bylo rozvedeno, je zřejmé, že se žalobce plně integroval do zdejší společnosti, což vedlo i k získání trvalého pobytu v roce 2005. V současnosti se žalobce plně zařadil na trhu práce. Brigádně pracuje jako pokladní. Ačkoliv má rodinné příslušníky v zemi původu, je očividné, že díky pobytu od roku 1995 si v ČR vytvořil natolik pevné vazby, že středobodem jeho života je ČR. V zemi původu nemá prakticky žádné vazby.
7. Kromě toho má žalobce v ČR rodinné příslušníky. Je totiž biologickým otcem tří nezletilých občanů ČR: F. (nar. X), D. (nar. X) a K. Z. (nar. X). Přestože tuto skutečnost vznáší poprvé až v soudním řízení, nic soudu nebrání v tom, aby k ní přihlédl. S ohledem na čl. 3 Úmluvy o právech dítěte (č. 104/1991 Sb.) je při posouzení přiměřenosti třeba zvážit i odloučení žalobce od jeho nezletilých dětí ve vztahu k jejich nejlepšímu zájmu. Vzhledem k jejich věku, faktické závislosti a emočnímu poutu má žalobce za to, že odloučení bude mít zjevně nepřiměřené dopady do psychického stavu dětí. Bude-li nucen opustit ČR, budou všechny tři nezletilé děti ponechány bez právní ochrany a péče, na pospas osudu.
8. Žalovaná ve **vyjádření k žalobě** navrhla její zamítnutí. Setrvala na závěru, že žalobce na území ČR nepobýval minimálně od 1. 7. 2015 do 26. 9. 2019. Dne 1. 7. 2015 uplynula platnost jeho průkazu o povolení k trvalému pobytu. Od tohoto data tak nemohl bez příslušného víza vstoupit na území schengenského prostoru. Toto vízum mu bylo uděleno až dne 26. 9. 2019. Podklady založené ve správním spisu svědčí o tom, že celková doba pobytu žalobce mimo ČR byla delší, neboť již dne 28. 11. 2013 ČR letecky opustil a podle zprávy policie země původu se žalobce dne 20. 1. 2014 nacházel v zemi původu. Žalobce v odvolání ani v žalobě netvrdil, že by v době od 1. 7. 2015 do 26. 9. 2019 v ČR pobýval. Ani z jeho cestovního dokladu neplyne, že by na území ČR nebo EU vstoupil. Žalovaná se dostatečně vypořádala i s přiměřeností napadeného rozhodnutí. Zohlednila skutečnosti známé ze správního spisu a z její úřední činnosti. Nebylo zjištěno, že by žalobce měl nějaké rodinné či jiné významné vazby. Uvádí-li v žalobě, že je otcem tří nezletilých občanů ČR, měl to prokázat jejich rodnými listy. To v předcházejícím řízení neučinil, ani se o svém otcovství nezmínil. Aby bylo na cizince možno nahlížet jako na rodiče občana EU, musí prokázat splnění podmínek § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce ale sám uvádí, že v matrice není jako otec žádného z dětí uveden. Žalobce tedy neprokázal otcovství k žádnému dítěti. Žalované se tato tvrzení žalobce uváděná poprvé až v žalobě jeví jako účelová.

Jednání

9. Při jednání dne 24. 6. 2025 žalobce setrval na svých dosavadních stanoviscích. Zástupce žalobce odkázal na obsah žaloby a shrnul podstatu v ní obsažených námitek, přičemž zejména zdůraznil, že správní orgány měly v předcházejícím řízení provést výslech žalobce a dále se měly řádně zabývat existencí jeho soukromého a rodinného života na území ČR. Žalovaná se z jednání předem omluvila a jednání se konalo bez její účasti.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

10. Ministerstvo obdrželo v září 2019 od zastupitelského úřadu podnět na zrušení trvalého pobytu žalobce. Zastupitelský úřad sdělil, že žalobce dne 29. 11. 2013 přicestoval do země původu, kde od té doby nepřetržitě žije. Přílohou podnětu jsou kopie žalobcova průkazu o povolení k trvalému pobytu platného do 1. 7. 2015 a cestovního pasu s platností od 1. 2. 2012 do 1. 2. 2022, v němž je pouze otisk razítka zastupitelského úřadu vyznačujícího vízum s datem 26. 8. 2019.
11. Ministerstvo provedlo lustraci žalobce v evidenci cizinců s povoleným pobytem na území ČR. Podle výpisu má žalobce od 1. 7. 2005 povolen trvalý pobyt jako rodinný příslušník občana ČR. Jako rodinný příslušník je u žalobce evidována pouze manželka A. L., s níž se v roce 2009 rozvedl. Od 6. 11. 2001 měl hlášen pobyt na adrese X.
12. Ministerstvo požádalo policii o pobytovou kontrolu a informace z informačních systémů KODOX a OBZOR. Podle sdělení Policie ČR ze dne 18. 9. 2019 byl v IS KODOX zjištěn jeden záznam, a to o odletu žalobce dne 28. 11. 2013. Podle sdělení ze dne 3. 10. 2019 provedla Policie ČR téhož dne pobytovou kontrolu na adrese X. Na domě se nenacházel zvonek a poštovní schránka nebyla označena. Na bouchání na okno nikdo neotevřel. Muž ze sousedního domu žalobce neznal a podle fotografie ho nepoznal.
13. Zastupitelský úřad vydal žalobci na základě žádosti ze dne 26. 8. 2019 vstupní vízum platné do 26. 9. 2019. Z další lustrace dne 24. 3. 2020 vyplynulo, že žalobce měl od 6. 1. 2020 hlášen pobyt na adrese Y.
14. Ministerstvo si od Policie ČR vyžádalo podklady z trestního řízení vedeného se žalobcem, z nichž by bylo zřejmé, že žalobce od 28. 11. 2013 do ledna 2020 pobýval mimo ČR.
15. Obdrželo dva úřední záznamy o podaném vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu. M. U. dne 14. 5. 2018 uvedla, že od 1. 8. 2009 do 28. 2. 2013 pronajímala nebytové prostory v domě č. p. X na náměstí X v X žalobci. Od 1. 3. 2013 pak prostory pronajímala osobě jménem P. P. T., ale kvůli neplacení nájmu smlouvu ke dni 1. 11. 2013 vypověděla, čímž považovala věc za ukončenou. Pak se dozvěděla, že „*oba ti Vietnamci se měli vrátit zpět do Vietnamu*“. C. L. C., bytem XY, dne 11. 5. 2020 vypověděl, že žalobce asi přes deseti lety společně s přítelkyní jménem P. provozoval v P. hernu. Na konci roku 2013 za ním přišli společní známí a ptali se, kde je žalobce, ale nikdo nevěděl, kam zmizel. Asi po roce se ze sociálních sítí dozvěděl, že žalobce je zpátky v zemi původu. Když se žalobce na začátku letošního roku vrátil, poskytl mu ubytování.
16. Z trestního spisu ministerstvo dále obdrželo sdělení Policejního prezidia ČR, Styčného důstojníka ve Vietnamu, ze dne 10. 12. 2018, že podle sdělení tamní policie se žalobce od 20. 1. 2014 nachází v zemi původu, kde se zdržuje na adrese XYX a živí se jako prodejce letenek.

17. Z trestního spisu ministerstvo dále obdrželo dokumenty od státních orgánů země původu, které žalobci dne 10. 9. 2019 předaly usnesení o zahájení trestního stíhání a provedly jeho výsledky. Výsledek se převážně týkal provozu herny v P. Na poslední otázku, kdy se vrátil do země původu a z jakého důvodu, žalobce odpověděl, že protože mu majitelka nepovolila další pronájem, vrátil se dne 29. 10. 2013 zpět do země původu.
18. Žalobce se dne 2. 11. 2020 vyjádřil k podkladům pro vydání rozhodnutí. Zpochybnil výpovědní hodnotu podnětu zastupitelského úřadu, protože není jasné, z jakých podkladů vychází. Ze správního spisu neplyne, že žalobce do 20. 1. 2014 pobýval v zemi původu, ale jen že tam v roce 2013 odcestoval. Úřední záznamy o podaných vysvětleních pocházejí z jiného řízení, a proto z nich nelze vycházet. K přiměřenosti rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu uvedl, že v ČR žil s bývalou manželkou a za dobu pobytu v ČR si zde vytvořil široké kulturní, sociální a ekonomické zázemí. Správní spis podle něj neobsahuje dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí, a proto navrhl řízení zastavit, případně provést svůj účastnický výsledek.
19. Správní spis dále obsahuje opis z evidence rejstříku trestů k osobě žalobce, z něhož plyne, že byl dvakrát odsouzen za trestný čin. První odsouzení z roku 2001 již bylo zahlazeno. Podruhé byl odsouzen v roce 2022 za přečin zpronevěry k podmíněnému trestu odnětí svobody.
20. **Prvostupňovým rozhodnutím** ministerstvo rozhodlo tak, jak je uvedeno v bodě 1 rozsudku. V odůvodnění s odkazem na informace z IS KODOX uvedlo, že nepřítomnost žalobce na území ČR je prokázána od jeho odletu dne 28. 11. 2013 do dne následujícího po dni vydání víza, tedy 27. 9. 2019. V reakci na vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ministerstvo zdůraznilo, že žalobce dne 26. 8. 2019 na zastupitelském úřadu požádal o vízový štítek, neboť platnost jeho povolení k trvalému pobytu uplynula dne 1. 7. 2015. V jeho cestovním dokladu nebylo žádné vstupní razítko ze schengenského prostoru. Také při výslechu dne 10. 9. 2019 žalobce uvedl, že se do země původu vrátil dne 29. 10. 2013. Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. 11. 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni, musí občané třetích zemí při překračování vnějších hranic EU disponovat platným vízem. Žalobce tedy nemohl po 1. 7. 2015 přicestovat do schengenského prostoru. Ohledně přípustnosti důkazů provedených v jiném řízení jako podkladu pro vydání rozhodnutí ministerstvo odkázalo na § 51 odst. 1 správního řádu. K přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života ministerstvo uvedlo, že je mu známo jen manželství s A. L., které bylo rozvedeno dne 15. 9. 2009. Žalobce od 28. 11. 2013 do 27. 9. 2019 nepobýval v ČR, ale v zemi původu, a neuvedl žádné rodinné ani významné majetkové vazby v ČR. Zásah do jeho soukromého a rodinného života je tedy přiměřený. Žalobci nebyl zakázán pobyt v ČR a může požádat o jiný druh pobytového oprávnění. Integrace cizinců je veřejným zájmem. Žalobce však svým dlouhým pobytem v zemi původu přerušil svůj integrační proces. Trvalý pobyt neslouží k tomu, aby cizinec žijící v zemi původu mohl cestovat bez víza.
21. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce **odvolání**. Obdobně jako v žalobě namítl porušení zásady materiální pravdy a nepoužitelnost úředních záznamů o podaném vysvětlení z trestního řízení. K absenci razítek v cestovním dokladu uvedl, že mohl místo cestovního pasu předložit pobytovou kartu a že podle čl. 11 odst. 3 písm. g) Schengenského hraničního kodexu se vstupním a výstupním razítkem neopatřují cestovní doklady cizinců, kteří Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

předloží pobytovou kartu podle pobytové směrnice. Závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 4. 12. 2014, č. j. 1 Azs 195/2014-36, nelze přenášet na úřední záznam podle § 158 odst. 6 trestního řádu. K přiměřenosti obdobně jako v žalobě namítl, že správní orgán dostatečně nezjišťoval skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života a zmínil integraci do české společnosti díky manželství s českou občankou a pevné vazby na ČR, která je středobodem jeho života. Znovu navrhl, aby byl vyslechnut. Že je otcem tří nezletilých občanů ČR, nezmínil.

22. Žalovaná **napadeným rozhodnutím** odvolání zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Uvedla, že řízení bylo zahájeno na základě podnětu zastupitelského úřadu, podle něhož žalobce žije v zemi původu nepřetržitě od 29. 11. 2013. Ve správním řízení bylo doloženo, že žalobce v ČR nepobýval asi 6 let: od vycestování dne 28. 11. 2013 (informace z IS KODOX) do vydání vízového štítku dne 26. 9. 2019. Že žalobce po tu dobu nepřicestoval do ČR, dokládá podnět zastupitelského úřadu a cestovní doklad žalobce, v němž nejsou záznamy o vstupu na území. Žalovaná tak nepochybuje o pravdivosti podnětu zastupitelského úřadu. Dne 1. 7. 2015 uplynula platnost žalobcova průkazu o povolení k trvalému pobytu. Od tohoto data proto nemohl vstoupit do schengenského prostoru bez víza. To mu bylo vydáno až dne 26. 9. 2019. Lze tak mít za prokázané, že žalobce minimálně od 1. 7. 2015 do 26. 9. 2019 na území ČR nevstoupil a nepobýval zde. Žalobce ostatně netvrdil, že by zde pobýval. Jen zpochybňuje relevanci důkazů, na jejichž základě ministerstvo rozhodlo. Sám žádné relevantní důkazy zpochybňující závěry ministerstva nenabídl. O nepřítomnosti žalobce na území ČR v době od 1. 7. 2015 do 26. 9. 2019 svědčí i další podpůrné materiály z trestního řízení. Konkrétně žalovaná zmínila sdělení policejního prezidia ze dne 10. 12. 2018, podle něhož je žalobce od 20. 1. 2014 v zemi původu. Veškeré podklady ve správním spise potvrzují závěr, že se žalobce minimálně od 1. 7. 2015 do 26. 9. 2019 na území ČR nezdržoval, neboť po uplynutí platnosti jeho průkazu o povolení k trvalému pobytu nemohl na území vstoupit bez víza. Jeho výslech by na tomto závěru nemohl nic změnit. Žalovaná tedy konstatovala, že stav věci byl zjištěn tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti.
23. Ztotožnila se také s hodnocením přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Při rušení povolení k trvalému pobytu z tohoto důvodu není obecně třeba posuzovat přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života, neboť s ohledem na dobu pobytu mimo území delší než 6 let je tento zásah prakticky vyloučen. Žalobce neuvedl a ani žalovaná není známo, že by měl v ČR rodinné vazby jako děti apod. S manželkou se rozvedl v roce 2009. Tvzení (nikoliv prokázaná skutečnost), že v ČR pracuje brigádně jako pokladník, není natolik významné, aby vedlo k závěru o nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí. Žalobce měl zdroj příjmu i v zemi původu, kde pracoval jako prodejce letenek. Žalovaná nepřisvědčila tvrzení žalobce, že v zemi původu nemá žádné vazby a že středobodem jeho života je ČR. S ohledem na dvě pravomocná odsouzení za spáchání trestných činů (v roce 2001 a 2022) nelze mít ani za to, že se žalobce v ČR úspěšně integroval. Případný zásah do jeho soukromého a rodinného života tedy nebude nepřiměřený.

Posouzení žaloby soudem

24. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době

rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

K námitce nezjištění skutkového stavu v souladu se zásadou materiální pravdy

25. Podle § 871 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení nepobývá na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky.
26. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí ztotožnila se závěrem ministerstva, že žalobce více než dva po sobě jdoucí roky nepobýval na území ČR, a to nejméně od 1. 7. 2015 do 26. 9. 2019. Žalobce proti tomu namítá, že správní orgány dostatečně nezjistily skutkový stav věci, a zpochybňuje podklady, o které tento závěr opírají.
27. Žalobce rozporuje použitelnost úředních záznamů o podaném vysvětlení pořízených v trestním řízení jako důkazu nebo i jen podpůrného materiálu v řízení podle zákona o pobytu cizinců. Tato argumentace se nicméně míjí s odůvodněním napadeného rozhodnutí. Je sice pravda, že žalovaná obecně odkázala na „*podpůrné materiály*“ z trestního řízení, konkrétně ale zmínila jen sdělení policejního prezidia, které takovým úředním záznamem není. Na samotné úřední záznamy o podaném vysvětlení žalovaná v napadeném rozhodnutí neodkázala a žádné skutkové závěry z nich nečinila. Jelikož závěr žalované o žalobcově dlouhodobém pobytu mimo ČR na těchto podkladech nestojí, nemá význam zabývat se jejich použitelností.
28. Žalovaná svůj závěr totiž opírá o podnět zastupitelského úřadu, žalobcův průkaz o povolení k trvalému pobytu, vízum z roku 2019 a cestovní pas žalobce, v němž kromě zmíněného víza nejsou žádné záznamy o vstupu na území. Podle žalované nemohl žalobce po uplynutí platnosti jeho průkazu o trvalém pobytu vstoupit na území bez víza. A to si opatřil až v roce 2019.
29. Žalobce zpochybňuje důkazní hodnotu cestovního pasu. Tvrdí, že jako držitel průkazu o povolení k trvalému pobytu se nemusel při vstupu na území prokazovat cestovním pasem a že navzdory tomu, co tvrdí žalovaná, mohl jako držitel *platného* průkazu o povolení k trvalému pobytu (jelikož platnost se podle čl. 20 odst. 1 pobytové směrnice *automaticky* obnovuje) vstoupit na území ČR i bez víza. Ani této argumentaci soud nepřisvědčil.
30. Podle čl. 20 odst. 1 pobytové směrnice vydávají členské státy rodinným příslušníkům, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu a mají právo trvalého pobytu, do šesti měsíců od podání žádosti kartu trvalého pobytu. *Platnost karty trvalého pobytu se vždy po deseti letech automaticky prodlužuje.*
31. Podle čl. 5 odst. 2 pobytové směrnice je po rodinných příslušnících, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, požadováno pouze vstupní vízum v souladu s nařízením (ES) č. 539/2001 nebo případně s vnitrostátním právem. *Pro účely této směrnice jsou od vízové povinnosti osvobozeni rodinní příslušníci s **platnou** pobytovou kartou.*
32. Osvobození od vízové povinnosti podle poslední věty čl. 5 odst. 2 pobytové směrnice se vztahuje i na držitele karty trvalého pobytu podle čl. 20 pobytové směrnice (srov. rozsudek Soudního dvora Evropské Unie ze dne 18. 6. 2020, C-754/18, *Ryanair Designated Activity Company v. Országos Rendőr-főkapitányság*). Předpokladem nicméně je, že cizinec předloží *platný* průkaz.

33. V tomto smyslu § 173 zákona o pobytu cizinců stanoví, že cizinec, jemuž byla vydána pobytová karta rodinného příslušníka občana Evropské unie, průkaz o povolení k pobytu *pro cizince, průkaz o povolení k pobytu* nebo průkaz o povolení k trvalému pobytu, je oprávněn vstupovat na území, pobývat na něm a vycestovat z území bez víza (zdůrazněná část byla přidána s účinností od 15. 8. 2017).
34. Platnost žalobcova průkazu uplynula dne 1. 7. 2015 po deseti letech od jeho vydání. Žalobce na základě poslední věty čl. 20 odst. 1 pobytové směrnice tvrdí, že o žádné prodloužení platnosti průkazu žádat nemusel, protože na základě tohoto ustanovení se platnost jeho průkazu bez dalšího *automaticky* prodloužila.
35. Na tomto místě soud připomíná, že pobytová směrnice se vztahuje pouze na rodinné příslušníky „dynamických“ občanů EU (tj. těch, kteří využili svobodu pohybu). Zákon o pobytu cizinců nicméně vztáhl ustanovení transponující pobytovou směrnici i na rodinné příslušníky „statických“ občanů ČR (těch, kteří svobodu pohybu nevyužili a území ČR neopustili). Zatímco na první skupinu se pobytová směrnice může v případě nesprávné či neúplné transpozice uplatnit i přímo, u druhé skupiny pouze nepřímo (tzn. příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců lze „pouze“ eurokonformně vyložit, ale nikoliv *contra legem*) [srov. např. rozsudek NSS ze dne 13. 11. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023-75, č. 4549/2024 Sb. NSS, nebo Pořízek, P. Pokus o škálu výhrad veřejného pořádku v cizineckých a azylových věcech aneb není výhrada jako výhrada. In: Jílek, D., Pořízek, P. (eds.) *Ročenka uprchlického a cizineckého práva 2020/2021*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2022, s. 124]. Ze správního spisu přitom plyne, že žalobce spadá do druhé skupiny, a proto je třeba primárně vycházet z ustanovení zákona o pobytu cizinců.
36. Soud se tak neztotožnil s názorem žalobce, že platnost jeho průkazu trvala i po 1. 7. 2015. Zákon o pobytu cizinců totiž jednoznačně počítá s tím, že cizinec si před uplynutím platnosti průkazu, zjednodušeně řečeno, požádá o nový (srov. § 87s nebo § 117d).
37. Navíc soud na rozdíl od žalobce nemá ani za to, že by tato úprava odporovala pobytové směrnici. Česká verze druhé věty čl. 20 odst. 1 pobytové směrnice sice skutečně vyvolává dojem, že cizinec nemusí vůbec nic dělat a platnost karty se „sama“ prodlouží (což je v praxi obtížně představitelné), jiné jazykové verze ale s nějakou aktivitou cizince počítají. V anglické („*The permanent residence card shall be **renewable** automatically every ten years.*“), německé („*Die Daueraufenthaltskarte ist automatisch alle zehn Jahre **verlängerbar***“) i francouzské („*La carte de séjour permanent est **renouvelable** de plein droit tous les dix ans*“) jazykové verzi je karta doslovně „obnovitelná“ či „prodloužitelná“. Francouzská jazyková verze navíc narozdíl od ostatních jazykových verzí neobsahuje výraz „*automaticky*“, ale „*de plein droit*“, což lze přeložit jako *bez zvláštních formalit* (srov. např. Dictionnaire de l'Académie française, dostupné z: <http://www.dictionnaire-academie.fr/article/A9D3279>).
38. Úprava zákona o pobytu cizinců tedy pobytové směrnici odpovídá: cizinec si před uplynutím platnosti průkazu požádá o nový. Nevede se žádné řízení obdobné tomu, když cizinec žádá o pobytové oprávnění nebo jeho prodloužení. Správní orgán jen *automaticky bez zvláštních formalit* vydá nový průkaz, protože právo, které osvědčuje, stále trvá. Takový postup je zcela běžný i u jiných typů průkazů (dokladů) osvědčujících určitý status či existenci práva (např. řidičský nebo občanský průkaz).
39. Protože žalobce ani netvrdí, že by podnikl jakékoliv kroky k získání platného průkazu, souhlasí soud se správními orgány, že žalobce neměl po 1. 7. 2015 platný průkaz. Bez

platného průkazu pak žalobce logicky nemohl při vstupu na území své právo prokázat, ačkoliv stále trvalo.

40. Přestože má tedy žalobce pravdu, že i po uplynutí doby platnosti jeho průkazu jeho trvalý pobyt trval a byl oprávněn na území ČR vstoupit bez víza, nemohl v praxi toto právo prokázat, protože neměl platný průkaz. V případech, kdy cizinci skončí platnost pobytové karty či průkazu k (trvalému) pobytu při pobytu mimo území schengenského prostoru se jeho návrat řeší právě formou dlouhodobého víza podle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, které je vydáváno z moci úřední bez vyžadování jakýchkoli náležitostí, vyjma platného cestovního dokladu, a má pouze deklaratorní povahu (srov. Pořízek, P. *Vstup cizince na území státu. Pohled mezinárodního, unijního a českého práva*. Praha: Linde, 2013, s. 91).
41. S ohledem na uvedené soud dává za pravdu žalované, že za situace, kdy žalobce neměl ani platný průkaz o povolení k trvalému pobytu, ani vízum, nemohl na území ČR vstoupit. Námitka je tedy nedůvodná.
42. Ministerstvo správně poukázalo i na to, že žalobce nemá v cestovním dokladu žádné vstupní či výstupní razítko.
43. Podle čl. 11 odst. 3 písm. g) Schengenského hraničního kodexu se vstupním nebo výstupním razítkem neopatřují cestovní doklady státních příslušníků třetích zemí, kteří předloží pobytovou kartu podle pobytové směrnice. Naopak cestovní doklady státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občana Unie, na něž se vztahuje pobytová směrnice, ale kteří nepředloží pobytovou kartu podle této směrnice, se opatřují otiskem razítka při vstupu a výstupu (čl. 11 odst. 2 nařízení). Obdobnou úpravu obsahovalo (s účinností od 26. 11. 2013) i předchozí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. 3. 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex). Z logiky věci přitom plyne, že razítky se neopatřují jen cestovní doklady cizinců, kteří předloží *platnou* pobytovou kartu.
44. S ohledem na výše uvedenou právní úpravu skutečně nelze vyloučit (byť tomu nic nenasvědčuje), že žalobce na území ČR vstoupil v době platnosti průkazu (do 1. 7. 2015). Žalovaná tak považovala jeho nepřítomnost na území ČR za prokázanou minimálně po uplynutí platnosti průkazu. Žalobcova (jediná zjištěná) cesta z ČR dne 28. 11. 2013 se uskutečnila ještě v době, kdy měl platný průkaz o povolení k trvalému pobytu, a tak nemá v cestovním dokladu odpovídající výstupní razítko. Zároveň ale nemá v cestovním dokladu ani žádná jiná vstupní či výstupní razítka. Jestliže však v srpnu 2019 v zemi původu žádal o vízum, musel se tam nějak dostat. S ohledem na absenci razítek v cestovním dokladu se tak muselo stát ještě v době platnosti průkazu trvalého pobytu.
45. Závěry správních orgánů jsou tedy v souladu s pobytovou směrnicí i Schengenským hraničním kodexem.
46. Soud navíc zdůrazňuje, že argumentace žalobce se omezuje výhradně na zpochybňování závěru, že v ČR *nebyl*, ale vůbec netvrdí ani neprokazuje, že (natož konkrétně kdy nebo jak dlouho) tu v období od 1. 7. 2015 (popř. od 28. 11. 2013) do září 2019 *byl*. Jinak řečeno, žalobce nepředstřel žádnou alternativní verzi skutkového stavu, jen se snaží zpochybnit verzi správních orgánů a podklady, o něž se opírají. Jeho námitky soud ale neshledal důvodnými. Žalobce tak zjištěný skutkový stav relevantním způsobem nezpochybnil.

47. Skutkovou verzi správních orgánů naopak podporuje bezrozporný soubor podkladů, které shromáždily v průběhu předcházejícího řízení, jako například výpis z IS KODOX (jediný zaznamenaný přeshraniční pohyb žalobce, a to dne 28. 11. 2013 z ČR), kopie žalobcova cestovního pasu (platného od roku 2012 do roku 2022, v němž je vyznačeno pouze vízum z roku 2019) a průkazu trvalého pobytu (s platností do 1. 7. 2015), žádost o vydání víza ze srpna 2019, sdělení policejního prezidia (svědčící o pobytu žalobce v zemi původu přinejmenším od 20. 1. 2014 do 10. 12. 2018, kdy je sdělení datováno). Tyto podklady korespondují s informacemi uvedenými v podnětu zastupitelského úřadu. Pro úplnost lze dodat, že žádné pochybnosti ohledně skutkové verze správních orgánů nevyvolávají ani listiny, které si ministerstvo opatřilo z trestního řízení – naopak, i ty jsou s dalšími podklady ve správním spise v souladu.
48. Soudu je nadto známo, že žalobce požádal po podání nyní projednávané žaloby o mezinárodní ochranu, přičemž v tomto řízení opětovně uvedl, že v letech 2013 až 2019 pobýval v zemi původu a že v této době na území ČR ani nevstoupil (protokol o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 4. 9. 2024 a protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 4. 9. 2024; srov. též rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 15. 5. 2025, č. j. 58 Az 1/2025-28).
49. S ohledem na uvedené a při absenci jakýchkoliv pozitivních tvrzení ze strany žalobce či jiných indicií naznačujících, že žalobce do ČR v rozhodné době mohl přicestovat, soud uzavírá, že správní orgány zjistily v souladu se zásadou materiální pravdy skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Napadené rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce

50. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
51. Podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
52. Žalobce má pravdu, že řízení o zrušení platnosti trvalého pobytu cizince je ovládáno zásadou vyšetřovací. Správní orgán tedy má povinnost opatřit si náležité podklady pro své rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to stran rozhodných skutečností svědčících ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Ani pasivita cizince ve správním řízení nezabývá správní orgán povinností dostatečně zjistit skutkový stav (srov. např. rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2024, č. j. 7 Azs 282/2023-49, ze dne 16. 11. 2020, č. j. 1 Azs 284/2020-19, ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33, nebo ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013-69).

53. Tuto povinnost správních orgánů však doplňuje povinnost účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost a případně označit důkazy na podporu svých tvrzení. Přestože je řízení o zrušení platnosti povolení k pobytu zahajováno z moci úřední, neznamená to, že je správní orgán povinen z vlastní iniciativy vyhledávat podrobnosti o cizincově soukromí, pokud on sám takové skutečnosti ani neoznačí. I v tomto řízení platí, že tvrdit a prokazovat skutečnosti, které svědčí o nepřiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života, má především sám cizinec (srov. např. rozsudek NSS ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 262/2015-35, nebo ze dne 7. 9. 2023, č. j. 9 Azs 175/2023-34).
54. Žalobce ke svému soukromému a rodinnému životu po celé předcházející řízení soustavně uváděl jen tolik, že v ČR pobývá od roku 1995, že mu s integrací pomohla jeho bývalá manželka a že nyní brigádně pracuje jako prodáváč. Správním orgánům sice vytkl, že dostatečně nezjišťovaly skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života a neprovedly jeho výslech, ale co dalšího měly zjistit, konkrétně neuvedl. Hodnocení přiměřenosti soukromého a rodinného života žalobce v prvostupňovém i napadeném rozhodnutí zcela odpovídá obecnosti žalobcových tvrzení a informacím, které byly správním orgánům známy. Žalovaná v napadeném rozhodnutí poukázala na prokázanou délku pobytu žalobce mimo území ČR. Dále uvedla, že kromě manželství rozvedeného v roce 2009 nevyšly najevo žádné rodinné vazby žalobce v ČR a že jeho současná práce nepředstavuje dostatečně silnou vazbu. Tomu soud nemá co vytknout. Odkaz žalobce na rozsudek NSS ze dne 3. 11. 2022, č. j. 10 Azs 202/2022-42, není přílehlavý. V této věci totiž NSS správním orgánům vytkl, že neprovedly výslech manželky a dcery stěžovatele. Žalobce ale v předcházejícím řízení žádné rodinné příslušníky (natož v ČR), které by bylo možno vyslechnout, neoznačil a žádal pouze svůj vlastní výslech. Tyto případy tak nelze srovnávat. Pokud navíc žalobce namítá, že měl být vyslechnut on, je třeba uvést, že žalobci byl v řízení poskytnut dostatečný prostor, aby se k věci vyjádřil a přednesl svou verzi skutkového průběhu. Vyjádření žalobce přitom nemuselo mít formu účastnického výslechu, ale všechny podle něj rozhodné skutečnosti zpochybňující skutkové závěry ministerstva a žalované mohl uvést v předcházejícím správním řízení v písemné formě. Aniž by tak učinil, omezuje se na holou námitku neprovedení výslechu.
55. Z § 52 správního řádu nadto vyplývá, že správní orgán není vázán důkazními návrhy účastníků, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu, který je nezbytný pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu (§ 3 správního řádu). To platí i o důkazu výsledkem účastníka řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 2. 2014, č. j. 4 As 166/2013-25). Ze zákona neplyne povinnost správního orgánu provést ke zjištění skutkového stavu důkaz výsledkem účastníka.
56. S tvrzením, že je biologickým otcem tří nezletilých občanů ČR, přišel žalobce poprvé v žalobě, kde namítl, že důsledkem napadeného rozhodnutí by bylo odloučení od dětí, které jsou na něm fakticky a emočně závislé a které by zůstaly samy.
57. Na tomto místě soud připomíná, že pro přezkum správního rozhodnutí soudem je podle § 75 odst. 1 s. ř. s. rozhodný skutkový stav v době vydání napadeného rozhodnutí, to platí i v případě posuzování zásahu rozhodnutí o pobytovém oprávnění do soukromého a rodinného života cizince (srov. např. rozsudky NSS ze dne 23. 4. 2020, č. j. 7 Azs 49/2020-35, ze dne 28. 8. 2020, č. j. 8 Azs 135/2019-43, nebo ze dne 26. 11. 2020, č. j. 1 Azs 302/2020-45).

58. Správním orgánům proto nelze vytýkat, že o žalobcově údajném otcovství nevěděly a ve svých rozhodnutích ho nezohlednily. O této skutečnosti se totiž mohly dozvědět pouze od žalobce samotného. Ten se o tom ale ani náznakem nezmínil. Není-li totiž žalobce právním otcem dětí, není o tomto vztahu záznam v evidencích, které měly správní orgány k dispozici. Žádné poznatky v tomto směru nepřinesla ani pobytová kontrola na hlášené adrese pobytu žalobce.
59. Žalobce nyní žádá, aby k jeho údajnému otcovství přihlédl soud. Je nicméně třeba opět zdůraznit, že žalobce v předcházejícím řízení zamlčel rodinné vazby, které po soudu nyní žádá zohlednit. Vůbec přitom nevysvětlil, co mu bránilo v tom, aby tyto skutečnosti uplatnil ve správním řízení. Pokud tedy v předcházejícím řízení nevyšlo najevo, že by žalobce měl jakoukoliv rodinnou vazbu v ČR, natož že by měl být biologickým otcem tří nezletilých občanů ČR, jde to výhradně na vrub jeho pasivity.
60. Je sice pravdou, že biologické otcovství tří nezletilých občanů ČR (pokud by se prokázalo) představuje skutečnost, která tu byla již v době vydání napadeného rozhodnutí. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. tedy soudu nebrání, aby v tomto směru doplnil dokazování (srov. Komentář k § 77. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, dostupné v Systému ASPI). Soud však nemá, čím by dokazování doplnil. Žalobce se totiž v řízení před soudem nepokusil jakkoliv prokázat, že skutečně je biologickým otcem dětí, že s nimi na území ČR žije a že se o ně stará. Ke svému tvrzení neoznačil jediný důkaz.
61. Pro úplnost soud uvádí, že ani z jiných podkladů, které má k dispozici, se nejeví, že by napadené rozhodnutí mohlo zasáhnout do tvrzené rodinné vazby tak, jak žalobce tvrdí. Z pohovoru, který byl se žalobcem proveden dne 4. 9. 2024 v řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, totiž vyplývá, že děti žily od roku 2013 v žalobcově zemi původu se svou matkou a žalobce je naposledy viděl v roce 2019. Ani děti, které mají představovat žalobcův rodinný život v ČR, tedy zřejmě v době vydání napadeného rozhodnutí v ČR dlouhodobě nepobývaly.
62. Soud tedy v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů neshledal, že by napadené rozhodnutí představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Námitka není důvodná.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

63. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
64. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který byl ve věci neúspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která byla naopak plně úspěšná, žádné náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 24. června 2025

Mgr. Lenka Oulíková v. r.
předsedkyně senátu